

DA ŽIVOT IMAJU

List 50+ * Broj 7 * svibanj 2019.

Za one koji posjeduju kulturu duha, ništa nije nemoguće. Za one druge sve je nevjerojatno, nemoguće i bez vrijednosti. Naša je zadaća da nađemo put iz zbrke, a on vodi najprije u vlastito srce. Tamo valja tražiti istinu, dobrotu i ljubav.

LAKO JE GOVORITI O SLOBODI, A TEŠKO JU JE ŽIVJETI!

Piše: Dr. fra Tomislav Pervan

Kad se čovjek osjeti ostavljen i odbačen, ne samo od ljudi nego i od Boga, i kad je suočen s Božjom šutnjom upravo u trenutku kad čovjek nekoga treba i s kime se može računati, dakle, kad izostane svako uporište i hvatište, onda se zapada u apsolutni strah. Srce puca i tijelo se kida u svim udovima. Razapinjanje i sve muke vezane s time samo su vanjsko uprizorenje nutarnje raspetosti, probodenog srca, apsolutnog straha, raslojavanja vlastitog bitka. Čovjek je kao biće poništen. “I vi ste sami postali

moja negacija: Vidjeste strahote i preplašiste se”, veli u svojoj odbačenosti Job prijateljima (Job 6,21).

Što nam je naučiti iz ove Gospodinove lekcije u getsemanskoj i golgotskoj noći? Postoji neuništivost nade i povjerenja. Lako je govoriti o slobodi, a teško ju je živjeti. Isto tako i o istini. Jednako je lako govoriti o Bogu, ali je životno opasno približiti mu se. Prepuštiti se njegovoj talionici, gdje u žaru svog ognja i kušnje odvaja čisto od nečistoga, vrijedno od bezvrijedna. Svjedoče o tome svi proroci, svi koji su se približili tome gorućem grmu. “Oče, budi volja tvoja”, ili na križu: “Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj”, riječi iz 31. psalma.

Mogu nam ljudi činiti što hoće, postoji u svakome od nas neuništiva jezgra, koja za svu vječnost živi. Isus je zorni primjer. Prošao je Božji i ljudski tijesak, poput grožđa ili masline. Zgažen i zgnječčen, iskorišten, zlorabljen, šikaniran, popljuvan, ismijan i bičevan, raspet. Ljudi su na sve i za sve spremni i sposobni. Međutim, svemu unatoč, Gospodin nam daje mogućnost istinskog života.

VRATI SE I POČNI SADITI DRVEĆE!

Piše: Drago Krpina

Dok je po hrvatskim selima sve više tužnih prizora i napuštenih kuća, među čijim zidovima, kao aveti, izrastaju stabla, a po gradovima je sve više osamljenih vremenšnih ljudi, pada mi na pamet glasovita novela francuskog pisca *Jeana Giona*: „Čovjek koji je sadio drveće“. Lik iz njegove novele, umirovljeni časnik koji je ostao udovac, odluči napustiti svoje urbano prebivalište i nastaniti se u posve napuštenom kraju u kojem je, baš kao danas u Hrvatskoj, „*kopriva gutala napuštene kuće*“. Umjesto tjeskobnog iščekivanja završetka života, ohrabrio se i zaputio u napušten kraj.

Našao se u posve napuštenom selu s mnoštvom napuštenih i poluruševnih kuća u kojima je nekad bujao život. Jednu od njih obnovio je i nastanio se u njoj. Nabavio je omanje stado ovaca a potom se posvetio svojoj glavnoj misiji, sadnji drveća. Danima je skupljao žireve hrasta, zatim sjemenke bukve i drugog drveća. Pun obnovljene životne vedrine, uz pomoć željeznog šiljka, u tlu je pravio rupe i u njih ubacivao sjemenke. Nastala je tako šuma od 100.000 stabala, koja je promijenila klimu. Krepak i čio, iako već u poodmaklim godinama, živio je punim plućima i doživio duboku starost. Krajolik kojeg je on preobrazio uskoro je postao privlačan za život i mladima pa su se i oni malo pomalo počeli nastanjivati u tom nekoć pustom i napuštenom kraju.

Poštovani čitatelju, ako se boriš s prazninom svojih dana na gradskom asfaltu, na terasi kvartovskog kafića, među četiri zida svog skućenog gradskog stanića, razmisli, možda je vrijeme da hrabro odlučiš slijediti put Gionova zanesenjaka.

Možda će upravo tvoj primjer, kao u Gionovoj noveli, biti poticaj mladima da te slijede.

Vrati se i počni saditi drveće!

VALJA NAM VIDATI RANE I NJEGOVATI GROBOVE

Piše: Fra Nikola Mate Roščić

Naš je hrvatski narod, na ovom pedlju sudbinske, povijesne zemlje, bio uronjen u nemila povijesna zbivanja i previranja, na vjekovječnom poprištu i ratištu osvajača i zavojevača. I kad se zbivaju nemile ratne stvari, kad je u pitanju goli opstanak i željeni suverenitet, onda bi Crkva izdala samu sebe ako bi se pretvorila u nemuštog promatrača i salonskog propovjednika neostvarivog pacifizma, kad ne bi znala i

htjela lučiti što je pravedno a što nepravedno, što je napad, a što obrana. Crkva u Hrvatskoj i danas ima goruću potrebu za odlučnim i nedvojbenim duhom i slovom, stavom blaženog Alojzija Stepinca!

Valja nam vidati rane, njegovati grobove, tješiti i brisati suze, odgajati savjesti i poduzimati sve da se, usprkos svemu, dosegne mir i život pojedinaca i cijelog naroda u ozračju slobode i kršćanske uljudbe. Crkva ne propovijeda mržnju i osvetu, ali čvrsto stoji u uvjerenju da za svakog čovjeka i za svaki narod Domovina mnogo znači, da je domoljublje odlika, krepost i vrlina, da žrtva života za mir i slobodu obitelji, mjesta, naroda i domovine nije kriminal nego sveta žrtva. U školi blaženog Alojzija Stepinca, naša Crkva među Hrvatima prihvaća i uči da se najljepši troplet u životu čovjeka spleće od Bogoljublja, Čovjekoljublja i Domoljublja.

ZAŠTO POŠTIVATI «PROBLEMATIČNA» OCA?

Privedio: Šime Perić

Pitanje:

Četvrta nam Božja zapovijed kaže da poštujemo oca i majku i da će nam biti dobro u životu budemo li vjerni ovoj zapovijedi. Ali, što može očekivati otac koji, blago rečeno živi «nečasno» ne poštujući djecu, pa ni suprugu?

Odgovor:

Od davnina se od muškaraca očekivalo da budu predvodnici svojih obitelji. Muškarci bi se trebali dičiti nošenjem te odgovornosti. Istina jest da danas, kao i u svim vremenima prije, mnogi očevi nisu potpuno predani svojoj obitelji, a puno je onih koji u svojim obiteljima uopće niti nisu prisutni.

Muškarci trebaju biti očevi, ne samo vlastitoj djeci, već i svoj ostaloj mlađoj populaciji koja je na bilo koji način dijelom naših života. Čak i muškarci koji nemaju vlastite djece svejedno u sebi mogu utjelovljivati najbolja odličja očinstva. U tom je smislu očinstvo dužnost povjerena svakome muškarcu. U vremenima kada su istinski očevi iznimno rijetki, valjalo bi nam poslušati kubanskoga pisca Joséa Martíá, koji je rekao: „Najveći bi cilj obrazovanja trebao biti od dječakâ učiniti istinske očeve, a od djevojčica istinske majke. Sve je ostalo od drugotne važnosti.”

Muškarci jedni druge trebaju poticati na istinsko očinstvo i hrabriti se u labirintu života, jer niša nije gotovo dok ljudske duše žive i sazrijevaju – zato treba cijeli život. Očevi ne smiju biti ziheraši i plašiti se odgovornosti da u svojoj blizini njeguju ljubav i nadu u svijetu ispunjenom usamljenošću, boli i očajem.

Vraćamo se na početak ovog odgovora: Poštuj oca, ma kakav bio, ali istodobno čini sve na svojoj formaciji da te *ista zmija iz iste rupe dvaput ne ugrize* i da tvoja djeca za tebe jednom ne kažu kao i ti za svog oca.

OTVORITI OČI LJUDIMA

Piše: P. Vatroslav Halambek, SJ

Kad čovjek sebe ima u središtu, a ne drugoga, onda sama sebe opterećuje vlastitim željama pa i na račun drugoga. Tu se čovjek zavarava da je lucidan, ili domišljat, ali zapravo je zaslijepljen samim sobom i živi u vlastitoj tami. Što je drugo, primjerice, kolonijalizam, ili pak vaša prepirka oko trgovanja nedjeljom, ako ne iskorištavanje i ucjenjivanje drugih da bi se uvećao kapital bogatih. Kad bi se ljudi usredili na potrebe drugoga i na njihovo dostojanstvo i nastojali baš drugoga sobom potvrditi pod svim vidicima, o čemu smo nešto rekli, tada bi se našli u blaženosti davatelja, tada bi bili u svjetlu, razvidnije bi se i socijalno djelovalo. Bog u središtu svoje brige ima upravo čovjeka. Što je drugo sve naše proročko nastojanje, nego usmjeravanje ljudske pozornosti na tu Božju brigu? Što smo drugo željeli nego otvoriti oči ljudima da vide kako im pravda dolazi od Pravednoga. Ne otvori li se čovjek toj Božjoj pravdi, a to znači beskrajnoj ljubavi i nikad shvatljivoj nježnosti njegova milosrđa, ostat će kruto usidren u svojem samoobožavanju, pa stoga i bez srca za druge. Nije li to onda tama vlastite samodostatnosti u kojoj živite? A mi želimo da svima vama sjaji istinsko sunce pravde. To je usmjerenost širine srca prema drugima. Nećete se onda žaliti da je oko vas mrak sebičnosti i iskorištavanja, nego svjetlo samodarivanja.

NADA JE HRANA DUŠE

Piše. Prof. dr. Peter Kreeft

Dvije su stvari svakome potrebne i to su ljubav i rad, pri čemu rad predstavlja nadu: razlog za ustajanje iz postelje ujutro, razlog zbog kojega bilo što uopće i činimo. Naše suvremeno društvo sve teže pronalazi razloge za ustajanje iz postelje, teže od bilo kojeg drugog društva u povijesti. Jednako tako lakše od bilo kojeg društva u povijesti pronalazi razloge za ulaženje u postelju. Ne poznajemo razlog za ustajanje iz postelje, ali su nam zato itekako dobro poznati svi mogući razlozi za ulaženje u nju.

Nada je zaboravljena krjepost našega vremena jer ona stvarna nada shvaćena kao bogoslovna krjepost ufanja, za razliku od neodređenog osjećaja „nadanja najboljem“ ili pak optimizma suvremenom umu predstavlja nešto upravo začudno onostrano, nešto upravo „neugodno“ nadnaravno. Taj se um ne usudi podići svoje oči prema nebu. Njegova „prizemljena“ svjetovnost ne može pojmiti, niti pak uvažiti, neki cilj koji bi bio „od onoga svijeta“. Ne može činiti drugo doli izmišljati prezirna imena za taj cilj, poput, primjerice, sanjarenja ili „glave u oblacima“, i slično. Novi Zavjet nas poziva na nebesku nadu na gotovo svakoj stranici. Neprestano nas podsjeća kako je „naša prava domovina na nebesima“. Suvremenost to doživljava ne samo kao sanjarenje, već i kao prijetvornost: ako ovaj svijet nije naša domovina, kako mu onda možemo biti odani? To je kao kada bismo mislili da nada nerođenog djeteta, kako će jednom napustiti utrobu, zapravo predstavlja izdaju utrobe.

VJERNICI GLASNE RADOSTI

Ivo Andrić

Ja, grešnik, čovjek od sablazni i ovoga svijeta, plijen sumnjâ i strasti, držim na svom stolu jednu Gospinu sliku: Mater Redemptoris a Sassoferato. U sjenci su joj oči koje podsjećaju na dane mirne radosti; raspelo još nije bacilo svoju sjenu na njeno lice, nego samo Navještenje počiva na njemu, kao tanani veo zamišljenosti na licu djevojaka koje su u slutnji.

I dok ja pišem nemirne retke, njene pečalne, nerazumljive oči gledaju u stranu kao blag prekor.

I ovi što su mi najbliži, što sa mnom vojuju, i oni su vjernici glasne radosti.

Oni su vojnici, ja sam leventâ; u mom grbu je crn veo; oni se bore za pobjedu, a moja borba nema kraja.

Kad oni siđu kao pobjednici u ravnicu, zapjevat će široku mirnu pjesmu iza boja, a ja ću pobiti svoj barjak u samoći i pritezati kolan za nova putovanja.

Kasno u noći.

Pošto sam se naradio cio dan, namučili me ljudi, zabrinuo život, nagazio sam se blata, nagledao nevolja i srama, naslušao jada i laži, sad sam sâm sa teretom života i teškim zlosutnim bolom u grudima.

Slava Ti, Bože, za muku dana i mir noći, za kratki život i veliku zagonetnu smrt, neka su blagoslovene odluke Tvoje po kojima dolazimo na svijet i odlazimo s njega pošto smo se naradovali i namučili. Ogromni su i neshvatljivi planovi Tvoji i jasno je da ne možemo dogledati ni smjera ni svrhe i da ih moramo smireno primiti; ali teško je biti čovjek, Gospode.

OSAMLJENOST

Priredio: Matko Petrović

Osamljenost je ubitačna. Svatko je u nečem osjeća. Jer u dubine čovjeka nitko ne može. Nijedna riječ nije dovoljno bogata, da bismo njome mogli dokazati što proživljavamo. Svaki za sebe mora nositi mnoge tajne. S tim se moramo pomiriti do dolaska u vječnost. A to je izraz i naših težnji za konačnim, vječnim »razumijevanjem«.

Ali mnogi ljudi su sami, osamljeni, u sebi ogorčeni i nesretni, jer »nemaju nikoga«, iako se kreću među mnoštvom ljudi. Nije problem samo u okolini, već možda i u njima. Kroz nemirnu dušu Sv. Augustina najbolje su prolazili prvobitni doživljaji. Zapisao je: »Nije nam rečeno: pođite na istok tražiti ljubav, vozite se na zapad da tamo nađete ljubav, već je rečeno: uđite u nutrinu svoga srca.«

Velika ljubav nije nužno usredotočena samo na jednu osobu, kao što je između mladenca i mladenke. Velika je ljubav često snažnija i čistija, ako obuhvaća mnoštvo ljudi, ako je spremna da im se sva razdijeli. „Žao mi je naroda«, uzdahnuo je Krist iz svega srca. Bio je to izraz njegove velike ljubavi.

Taj problem mora riješiti svaki sam. Ako osjećam osamljenost, moram na posao. Najprije treba otkriti u sebi: da li sam sposoban ljubiti.

Proći će strah, proći će osamljenost, ako budem živio u velikoj ljubavi. Kada iz zaljubljenosti u samoga sebe nađem put k žrtvi za velike ideje, za ljude ili za čovjeka, kome ću se predati, tada ću učiniti prvi korak iz svoje osamljenosti.

RASPON TRENUTKA

Fra Janko Bubalo

Kap

Po kap

Kapa Povijest

U rumeni ponor Vječnosti.

A Brijeg moj umiva stopala svoja

U ruju Pepela bratskog i Zore.

Hrast, oškropljen krvlju, i Gospa,

Ona u plavom, širokobriješka,

Nad Brijegom na straži stoje.

Prijatelj, koji to nije,

Koji podlokava cvjetove moje

I moje kamenje

I stopala zemlje,

Savija trubu od korova i

Zlokobno mi prijeti žderanjem djece.

I, nerođene!

No, moji su snovi troplet

Od inja, sunca i trave!

Budućnost se rascvjetava ko bokun naranče

U ruci nevinih zemlje Hercegovne. Jer:

Vrijeme je žrvanj u kojem i ono se melje

I truže se sokovima brašenice svoje.

U mojoj zemlji cvijet je na Kamenu začet!

Na njegovu dlanu Hrast i Gospa stoje,

Nad posvećenim Pepelom vjetrove lome.

A, vrijeme kaplje

u beskraj.

UZ MJESEC HRVATSKIH STRADANJA

PALIM SVIJEĆU

Palim danas crvenu, bijelu i plavu svijeću.
Za duše umrlih: da nam otpustiš duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima našim.

Pa neka vam je pokoj braćo rasutih kostiju.
I neka je lako duši Matinoj,
pokošenu ni za što.
Bratu njegovu Iliji neka je lako.
Susjedu njihovu Andriji,
pokošenu ni za što.

Mir duši Lukinoj,
jedincu Anđinu, nestalom.
Ivanu, Tadiji, Stjepanu, Mladenu, nestalim.
I svima nestalim...

A i koscima njihovim neka
bude lako.
Mir kostima raspalim u zemlji
hrvatskoj, njemačkoj, ruskoj...
Lako im bilo more Jadransko.
Laki oceani.

Da nam otpustiš duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima našim.
Palim svijeću...

Ivan Tolj

„OTOK SVIJETA“ - JEDINO JE LJUBAV PUT USPONA

Piše: Michael O'Brien

*Za one koji, umrijevši mladi, sada po-
čivaju u zemlji sa svojim neizgovore-
nim pjesmama čekajući Sudnji dan*

Kada je posrijedi moj život, preo-
staju mi jedino slike. Započeo je,
kao i većina drugih, s toplinom,
mlijekom i ljubavlju.

Selo je bilo skriveno od svijeta. Ba-
rem se je takvim smatralo, jer bijaše
okruženo vrhovima te su njegovi stanov-
nici držali kako dolina toliko uzvišena nad drugima, zacijelo
mora biti pošteđena trpljenja. Mi mladi bili smo u to uvjere-
ni. Stariji su nas u tome ohrabrivali. Nisu nam htjeli oduzeti
radost te su možda malo željeli u njoj i sudjelovati. I tako su
planine bile meridijani svega stvorenoga.

Povremeno bi iz drugih mjesta dolazili mudri ljudi i učili nas
o bijelome svijetu, koji je bio mjesto straha i pomutnje. Za nas
djecu Rajskih Polja – kako i samo ime svjedoči – njihove su se
priče činile još nevjerojatnijima od priča Sv. Antuna i Sv. Fran-
je, koji su razgovarali s ribama i pticama.

U tom našem mjestu gdje smo nastali, nismo dvojili kako je
ljubav put uspona. Nismo o tome razmišljali, kao što nismo
razmišljali niti o zraku što smo ga udisali. Kako smo rasli, naše
je tijelo primalo potrebnu pouku zajedno s našim srcima i na-
šim dušama. Spoznali smo kako je ljubav duša svijeta, iako ti-
jelo krvari te se i mi moramo naučiti krvariti s njime. Ljubav
je ujedno i sjeme, mlijeko i plod svijeta, ali u njemu možemo
sudjelovati putem pohlepe i putem uvažavanja.

Rađamo se, jedemo, učimo, a potom umiremo. U životima drugih ostavljamo uzorak poruka, blago pomicanje tla, kamen pomaknut odavde tamo, izgovorenu riječ, pjesmu, poeziju. Bio sam tu - govore. Bio sam tu.

(Proslov iz romana „Otok svijeta“)

HRVATSKI „QUO VADIS“

Piše: dr. Ratko Perić, biskup

„Otok svijeta“ od početka do kraja roman je sukoba između dobra i zla, kontrast idiličnih Rajskih Polja i paklenoga Golog otoka. Kroz cijeli roman leti jedna neuhvatljiva lastavica – možda je ona savjest, duša, let u drugi svijet. Njezin glas valja slušati. Pokazuje da odgovore na mnoge jobovske probleme i patnje na zemlji nema, osim u vjeri da sve patnje ovoga svijeta nisu ništa prema slavi koja nas čeka u budućoj Domovini i da ljudsko oko nije vidjelo, srce osjetilo, što je Bog pripremio onima koji ga ljube...

Kada pročitaš Koncilske dokumente i Katekizam, korisno je pročitati i ovaj „Otok svijeta“ po kršćanskoj koncepciji na razini nobelovskoga „Quo vadisa“. Nisam nikada ništa slična čitao, niti ikada doživio da jedan stranac ovako književno voli hrvatski narod.

**Naručite roman „Otok svijeta“ (750 stranica)
Cijena 126 kn**

MALO HUMORA

Franz Sodja

Ako su mi ukrali utjehu, moram plemenito podnijeti. Ako se Bogu sviđa da mi je udijeli, moram je prihvatiti s poniznošću. Moram je uživati, a da se kod toga ne bih uzbuđivao i ne smijem žaliti ako vidim da je došao kraj. Svoje oči moram upirati u jedino potrebno - u slavu Božju.

Tissot

Mi nismo »od svijeta«, ali moramo živjeti u svijetu. Prava askeza nije u bijegu iz svijeta, a zdrava pobožnost nije tmurna. Kad prihvaćamo evanđeosku nauku o ljubavi i dobroti, valja znati da u prvom redu trebamo biti dobri prema sebi. Ta nam dobrota zapovijeda da sebe i svoje teškoće ne vješamo na veliko zvono, već ih prihvaćamo poniznom i strpljivom odanošću. Ali i za to treba imati hrabrosti. Potrebna je i lijepa mjera humora. Ne radi se o tome da postanemo »Božji klauni« za druge, već je stvar u tome da u svojoj unutrašnjosti pokušamo sve što proživljavamo uzeti mirno, bez pretjerivanja i sa malo dobre volje.

Kad zauzmemo pozu svečane ogorčenosti, bilo bi zaista dobro da se pogledamo u ogledalo. Možda bi se nasmiješili svome tužnom licu. Ako je netko po naravi sam sebi težak i dosadan, može mu to nastojanje postati životna asketska vježba. A to je i potrebno, jer u takvom nemogućem položaju nismo sposobni ni moliti, a kamoli da poklonimo ljubaznu riječ, koju i tada od nas očekuje naš sučovjek.

PRIČA O SMRTI ZA ŽIVOT

Don Vjeko Pavlinović

Teška sudbina znala je često zadesiti stanovnike ovog kraja. Sve te nevolje možda se najbolje mogu sublimirati u sljedeću.

Otišao je, naime, jedan moj susjed u Argentinu. Iza sebe je ostavio trudnu ženu. Ona mu je rodila kćer, ali on se nikad nije vratio. Nisu se nikad vidjeli. Otišao je još jedan Pavlinović iz drugog susjedstva u Australiju i također ostavio trudnu ženu. Ona mu je rodila sina.

Ni ovaj se nikad nije vratio. Nikad se, znači, nisu vidjeli.

Mali siročići, kćer prvog i sin drugog tragičara su stasali za ženidbu i sklopili brak. Znači, sin bez oca oženio je kćer bez oca! Koncem Drugog svjetskog rata 1948. godine on – sin sirotan bježi u kamišare, ali ubija ga Udba negdje gore na Biokovu. Ni njegova kćerka nije se još bila rodila. Sirotu udovicu s mnoštvom sličnih tjeraju u Imotski i izlažu najtežim mukama. Tjeraju i nju onako trudnu da gazi kroz vodu do vrata. Srećom, ostala je živa i rodila zdravu djevojčicu. Znači, ni novorođena curica nije vidjela oca!

Napokon, nakon oluje zasjalo je sunce. Ta djevojčica stasala je u djevojku i udala se za nekog Pavlinovića. Ostvarena je napokon cjelovita obitelj u kojoj su se rodila tri sina. Susreo sam na svojoj zlatnoj misi ovu još živu baku kojoj je muž stradao na Biokovu i moram priznati da sam bio jako ganut. Eto, to su vam slike hrvatske sudbine u ovim krajevima. Molim Boga da se više nikad slično ne ponovi!

(Priča je iz makarskog zaleđa – između Makarske i Vrgorca)

DAR STARIJIMA

Lijepo je biti star! Dok živiš, budi živ! Neka ova knjiga sve potakne na mediciju i promišljanje. Ono što ste oduvijek željeli reći svojim starijima - osobito u trenucima životnih iskušenja - a niste znali kako ili se zbog nelagode niste usudili, napisao je legendarni slovenski svećenik Franz Sodja. On kroz lijepe misli svjetskih velikana o starosti i starijim osobama, razmišlja i meditira o stotinu gorućih pitanja starije populacije, a to čini izravno i jasno, zahtjevno, ali i milosrdno. Autor želi dokazati da starost može biti radost i da nije samo žalopojka i bolest. Knjigu bi trebali pročitati naši stariji – to će im sigurno biti lijep dar, ali i poticaj – da svoje zemne

dane ili godine prožive radosno. Knjiga je ugodna za čitanje, ali i iskreno zahtjevna. Nije na razini „amerikaniziranih“ katoličkih uradaka koji nam se nameću ili poput površnih globalnih projekata: „Djedica se ženi“ ili „Super baka!“ Ozbiljan je to priručnik i za mlađe – jednostavno knjiga je to koja će nas sve mijenjati na bolje. Cijena: 100 kn. Tvrdi uvez - 224 str. Narudžbe: mate737@gmail.com, Mob: +385 98 9600 917

PRIJATELJ STARIJIH

KARLOVAČKA ŽUPANIJA

Nakladnik: Treći dan d. o. o., Stara cesta 25, 10251 Hrvatski Leskovac; tel: 098 9600 917, e-mail: mate737@gmail.com, www.trecidan.hr

Glavni urednik: Dr. fra Tomislav Pervan

Uredništvo: Ljilja Vokić, Drago Krpina, vlč. Dubravko Škrilin Hren, fra Gabrijel Mioč, Michael D. O'Brien, Ivan Tolj, Mate Krajina

Grafičko oblikovanje: Danijel Leko

Slika na naslovnici: Visoravan (detalj)–Gabrijel Jurkić

Uplate: Treći dan d. o. o., IBAN HR2823600001101942079,

SWIFT: ZABAHR2X • Cijena za Hrvatsku: **dobrovoljni prilog!**

BiH – 1 KM – Godišnja pretplata: 10 KM